

LEDBESKRIVNING (1-12)

Höglandsleden kommer från Eksjö kommun delsträcka nummer 6. För vidare information eksjo.se

1. Kärringens kammare är ett vattenfall med åtta meters fallhöjd. Här fanns en gång i tiden sågverk, stickhyvel och kvarn.

2. Gnyltån - Klacke vattensåg. Gnyltån rinner i en så kallad isälvskanjon från Fagerhultasjön och mynnar efter någon mil i Emån. I Gnyltån finns många värdefulla miljöer för olika organismer som trivs i det strömmande vattnet. Bland annat förekommer här jättebackslända, flodpärlmussla och öring. Klacke vattensåg är gamla rester av en såg som drevs med vattenhjul. Här fanns även kvarn och stickhyvel.

3. Hällarna Marsprången. Från de säregna, lavbevuxna hällarna har man en vacker utsikt över landskapet.

4. Höjderna vid Lillån reser sig nästan lodrätt cirka 50 m över Lillån i ravinens botten. Varning! Ha noggrann uppsikt över barn i sällskapet.

5. Djupaskuran är en fördjupning i dalgången där Lillån rinner fram. Skurans bredd varierar mellan 30 och 60 m och djupet är omkring 20 m. Väggarna är på vissa ställen lodräta med flera överhäng och grottbildningar. Här växer bland annat grön- och svartbräken. Leden går rakt igenom skuran.

6. Knaggens håll. Leden följer här den gamla Öknavägen som var i bruk till år 1933.

7. Tingskullen i Övlandehult. Gammal tingsplats. Här har man en vacker utsikt över bygden.

8. Ädelfors guldgruva. Ett relativt stort malmfält med ett 50-tal gruvhål. Gruvfyndigheterna kan ha varit kända redan på 1500-talet, men den första dokumenterade guldbrytningen ägde rum 1739. I samband med guldfynden började namnet Ädelfors användas istället för Gyafors. Detta är Sveriges första egentliga guldfyndighet. Totalt har cirka 222 kg guld utvunnits under gruvans totala drift. Varning för gruvhål! Gruvområdet beträdes på egen risk.

9. Ädelfors. En gammal gruv- och bruksmiljö. Kvar ligger bruksgården med en timmerstomme från sent 1700-tal. Stenmagasinet vid bruksgården uppfördes som nödhjälpsarbete 1868-69. Det har använts som arkiv åt bruket och de övre våningarna som spannmålsmagasin. Nu är magasinet ett gruv- och mineralmuseum. Vid ån bedrivs guldvaskning sommardag.

10. Runsten från järnåldern belägen vid vägen cirka 100 m öster om offerkällan.

11. Reppekäll. En gammal offerkälla som ligger cirka 50 m från leden och som under långa tider varit vattenkälla för Repperda by.

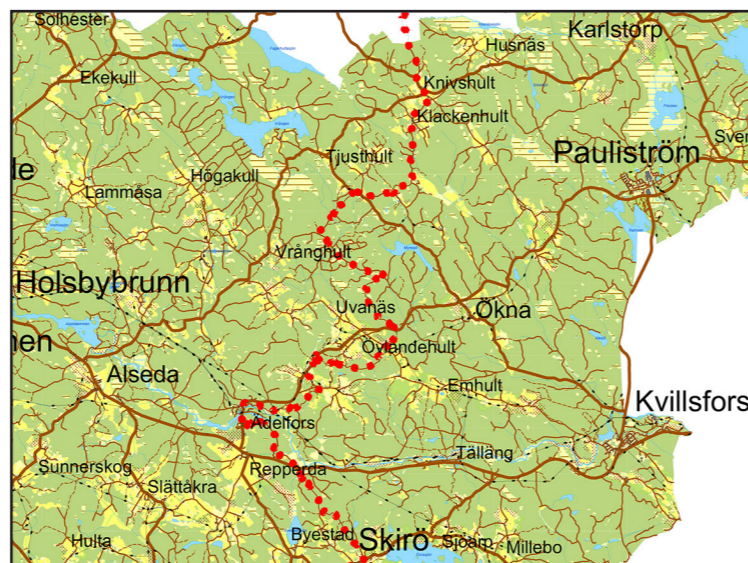
12. Flisbron. Valvbro som är byggd av stenflis.

HÖGLANDSLEDEN (440 km)

Höglandsleden - en del av Smålandsleden. Etapp 1:5 cirka 22,3 km

ALLEMANSRÄTTEN

Inte störa - inte förstöra det är huvudregeln i allemansrätten

Ta med skräpet

All nedskräpning utomhus är förbjuden. En fimp i en sommartorr skog kan ödelägga värden för miljoner. Glas, burkar och kapsyler kan skada både människor och djur och plastpåsar kan orsaka stort lidande om djuren får dem i sig. Ställ därför aldrig soppsår bredvid ett fullt sopställe.

Eldning

Elda aldrig om det finns minsta fara för brand. Vid torrt väder råder ofta eldningsförbud. Kontakta kommunens räddningstjänst (brandförsvaret) eller turistbyrå om du är osäker på vad som gäller. Om du har eldat - släck ordentligt med vatten. Du kan bli dömd till böter och skadestånd om elden sprider sig. Elda aldrig direkt på berget. Det spricker sönder och får fula sår som aldrig läks.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

Nödsituation Tel: 112

Nummerupplysningen Tel: 118 118

Vetlanda vårdcentral Tel: 0046-(0)10-243 20 10

Vetlanda kommun Tel: 0046-(0)383-971 00

Vetlanda

ÄDELFORS GULDGRUVA

I **Ädelfors** upptäcktes guld 1737. Det visade sig vara Sveriges första guldfyndighet. Bergmästaren för södra Sverige, Anton Swab, begav sig 1738 till Kleva för att besiktiga platsen. Man hittade året efter guld även på Övlandehults ägor ett kort stycke från det första fyndet. Ett bolag bildades som köpte Kleva gruva- och kopparverk med privilegier och grundrättigheten till Germunderyds ägor. Gyafors vid Kibbe där malmen bearbetades bytte namn till Ädelfors och brytningen startade 1739. Gruvdriften pågick därefter kontinuerligt fram till 1822. Under perioden 1741-1801 myntades ca 18 000 hel- och halvdukater av sammanlagt 62 kg guld. Ett stenmagasin (se bilden) uppfördes under nödåren 1868-69, då ägarna till Ädelfors bruk ville få åkermarken på Repperdas ägor stenfri. Huset som 1982 blev byggnadsminne innehåller idag **Ädelfors gruvmuseum** (se bild ovan). I anslutning till platsen finns idag ett turistföretag, där man kan prova på att vaska guld.

ÄDELFORS GULDDUKATER

Medalj till minnet över kronprins Adolf Fredrik och hans gemål Lovisa Ulrikas besök på Bergskollegiets museum 1750. Samt gulddukat med Smålands vapen under Tre konor på baksidan. Foto Eva Wiséhn, Myntkabinettet.

DJUPASKURAN

Djupaskuran är en förkastningsskura belägen i skogen mellan Ädelfors och Ökna. Den är 200 m lång, 30-60 m bred och högsta djup är 20 m. Väggarna är lodräta med flera överhäng och grottbildningar. Utmed väggarna växer svart- och grönbräken.

**SMÅLANDS
LEDEN**

INFORMATION

Vi har Smålands bästa utbud av landsbygdsupplevelser!

I Vetlanda kommun finns ett rikt utbud av cykelrundor, fiskemöjligheter och olika naturupplevelser.

Information om boende, restauranger, lunchställen, aktiviteter, sevärigheter och evenemang i Vetlanda kommun finns på vetlanda.se och i turistguiden, vilken finns att få på Vetlanda kontaktcenter.

Samhällsinformation hittar du på kommun.vetlanda.se

Vetlanda kontaktcenter, Storgatan 5 B.

Tel: 0046-(0)383-971 00.

kommun@vetlanda.se

